

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๐๒/๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับการสอบคัดเลือกผู้บริหาร
สถานศึกษา ประจำปี ๒๕๕๘

ผู้อุทธรณ์ : สิบตำรวจโท ก. นาง ข.
และนาง ค.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า สิบตำรวจโท ก. ผู้อุทธรณ์ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ
โรงเรียนอนุบาลนางรอง (ในขณะนั้น) มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ ถึงอธิการบดี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา
ประจำปี ๒๕๕๘ ในส่วนของผู้อุทธรณ์เอง และในส่วนที่ได้รับมอบอำนาจจากนาง ข. และนาง ค.
จำนวน ๓ รายการ ดังนี้

๑. กระดาษคำถาม
๒. คำเฉลยข้อสอบรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา
๓. กระดาษคำตอบรายบุคคล

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๑๙.๑.๐๓/๔๒๒๘ ลงวันที่ ๒๑
พฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสาร
ดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดย สพฐ. ไม่
อนุญาตให้มหาวิทยาลัยจัดทำสำเนาข้อสอบ เฉลยคำตอบ และไม่อนุญาตให้บุคคลอื่นกระทำการแทน
ใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ หรือสำเนาข้อสอบและเฉลยคำตอบ แต่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๒/๒๕๕๘

ตรวจสอบข้อสอบและเฉลยคำตอบได้ พร้อมกันนี้ได้แนบหนังสือปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ สพฐ. ที่ ศธ ๐๔๐๐๘/๑๗๑๖ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ไปด้วย

ผู้อุทธรณ์ในฐานะผู้ขอข้อมูลข่าวสารและเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจจากนาง ข. และนาง ค. มีหนังสือลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่ง สพฐ. และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว.) ที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่ สพฐ. และ มศว. มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ (สibtารวจโท ก.) ผู้แทน สพฐ. ผู้แทน มศว. และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วสรุปความได้ว่า สพฐ. ได้ดำเนินการสอบคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา ประจำปี ๒๕๕๘ โดยในส่วนของ การสอบคัดเลือกภาค ก สพฐ. ได้ว่าจ้างให้ มศว. เป็นผู้จัดทำข้อสอบและตรวจข้อสอบ ต่อมาเมื่อมีการประกาศผลการสอบคัดเลือก ปรากฏมีผู้ไม่ผ่านการทดสอบจำนวนมาก ผู้อุทธรณ์ (สibtารวจโท ก.) ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนางรอง (สังกัดขอนแก่น) ได้เป็นผู้แทนผู้เข้าสอบคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๓๙ คน ซึ่งไม่ผ่านการคัดเลือกเป็นผู้ดำเนินการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา เข้ายื่นเอกสารทางวิชาการให้ มศว. ตรวจสอบอีกครั้ง ภายหลังได้มีการปรับคะแนนให้ผู้เข้าสอบใหม่ ผลของการปรับคะแนนในครั้งนี้ทำให้ผู้อุทธรณ์ (สibtารวจโท ก.) ผ่านการคัดเลือกเป็นผู้ดำเนินการสถานศึกษา

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้อุทธรณ์ (สibtารวจโท ก.) มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ถึงประธานกรรมการฯ ชี้แจงสรุปความได้ว่า แม้ตนจะได้รับคะแนนเพิ่มเป็นร้อยละ ๖๐ แล้ว แต่ไม่รู้ว่าได้คะแนนเพิ่มจากโจทย์ข้อใด จึงไม่สามารถตอบคำถามในสังคมได้ว่าได้คะแนนเพิ่มจากข้อใดถึงได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำเนินการสถานศึกษา เพราะคะแนนที่เพิ่มแต่ละคนมีจำนวนไม่เท่ากัน จึงต้องการได้ข้อมูลเพื่อไปชี้แจงกับบุคคลต่างๆ เพื่อให้คลายความสงสัย โดยในการนี้ผู้อุทธรณ์ (สibtารวจโท ก.) ได้รับมอบอำนาจจากนาง ข. และนาง ค. ในการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในครั้งนี้ด้วย เนื่องจากบุคคลทั้งสองไม่ผ่านเกณฑ์ จึงขาดโอกาส ความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ

คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้นำคำชี้แจงของผู้แทน สพฐ. และผู้แทน มศว. เมื่อครั้งเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ มาประกอบการพิจารณาด้วย ดังนี้

ผู้แทน สพฐ. ชี้แจงสรุปความได้ว่า ในการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัด สพฐ. ในครั้งนี้ สพฐ. ได้ว่าจ้างให้ มศว. เป็นผู้ดำเนินการจัดทำข้อสอบพร้อมเฉลยคำตอบให้ ซึ่งข้อสอบดังกล่าวเป็นข้อสอบเฉพาะภาค ก เท่านั้น หากผู้เข้ารับการทดสอบไม่ผ่านภาค ก จะไม่มีการตรวจข้อสอบในภาค ข ซึ่ง

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๒/๒๕๕๘

เป็นข้อสอบเฉพาะตำแหน่ง และคะแนนภาค ค ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ให้ ภายหลังจากที่มีการประกาศผลการสอบ มีผู้ไม่ผ่านการทดสอบได้ติดต่อเพื่อขอเข้าตรวจดูข้อสอบ เฉลยคำตอบ และกระดาษคำตอบของตนเอง จำนวนมาก ซึ่ง สพฐ. ได้อนุญาตให้บุคคลเหล่านี้สามารถเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ และเมื่อมีการวิพากษ์วิจารณ์ในการออกข้อสอบและเฉลยคำตอบ สพฐ. ได้ให้ มศว. ทบทวนข้อสอบใหม่อีกครั้ง จนภายหลังได้รับแจ้งจาก มศว. ว่ามีข้อผิดพลาดจริง และมีการปรับคะแนนให้ผู้เข้าสอบใหม่ ซึ่งจากการปรับคะแนนใหม่นี้มีผลให้ผู้ผ่านการคัดเลือกบางคนได้คะแนนในลำดับที่สูงกว่าผู้ผ่านการคัดเลือกเดิม ซึ่งอาจเป็นเพราะบุคคลนั้นได้คะแนนมากในภาค ข และภาค ค ส่วนเหตุผลที่ สพฐ. ไม่อนุญาตให้มีการสำเนาข้อสอบและเฉลยคำตอบ เนื่องจาก สพฐ. มีการจัดสอบอยู่หลายครั้ง แต่ปัจจุบัน สพฐ. ยังไม่มีคลังข้อสอบ จึงต้องการพัฒนาให้ข้อสอบเหล่านี้เป็นคลังข้อสอบที่สามารถใช้ต่อไปได้ในอนาคต หากให้มีการเปิดเผยโดยให้สำเนาจะมีผลต่อการทำคลังข้อสอบของ สพฐ. และจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีผู้นำข้อสอบไปหาประโยชน์ทางการค้าได้

ผู้แทน มศว. ชี้แจงสรุปความได้ว่า สพฐ. ได้ว่าจ้างให้ มศว. เป็นผู้จัดทำข้อสอบพร้อมเฉลยคำตอบ ซึ่งใน TOR ข้อ ๘ ได้กำหนดไว้ว่า สพฐ. เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในข้อสอบและเฉลยคำตอบดังกล่าว และ มศว. จะต้องส่งคืนข้อสอบพร้อมเฉลยคำตอบให้ สพฐ. ดังนั้น ในขณะนี้ มศว. เป็นเพียงผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารเท่านั้น มศว.จึงปฏิเสธการให้สำเนาแก่ผู้อุทธรณ์ ผู้แทน มศว. เห็นว่า หากให้มีการเปิดเผยข้อสอบพร้อมเฉลยคำตอบ โดยให้สำเนา อาจทำให้ต่อไปมีผู้นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้าได้ และจะทำให้การคัดเลือกบุคคลไม่อาจประสบผลสำเร็จในการหาบุคคลที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่แท้จริงได้ เพราะการทำข้อสอบจะเกิดจากการท่องจำอย่างเดียว อีกทั้งอาจมีผลกระทบต่อระบบการออกข้อสอบได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ข้อสอบ เฉลยคำตอบ และกระดาษคำตอบของผู้อุทธรณ์ (สิบตำรวจโท ก. นาง ข. และนาง ค.) ซึ่งการจัดสอบ สพฐ. ได้ดำเนินการเสร็จสิ้น และมีการประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๒/๒๕๕๘

ส่วนเหตุผลที่ สพฐ. กล่าวอ้างในการปฏิเสธการให้สำเนาข้อมูลข่าวสารว่าต้องการพัฒนาข้อสอบเหล่านี้ให้เป็นคลังข้อสอบต่อไปในอนาคตนั้น เห็นว่า กระบวนการจัดทำคลังข้อสอบที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์ข้อสอบ วิเคราะห์คะแนนเพื่อคำนวณหาค่าความยาก และนำค่าที่ได้มาพิจารณาเพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพเก็บไว้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำคลังข้อสอบต่อไปในอนาคต แต่ในกรณีนี้ผู้อุทธรณ์มีได้ร้องขอการวิเคราะห์ต่างๆ ในการจัดทำคลังข้อสอบแต่อย่างใด และผู้อุทธรณ์ต้องการตรวจสอบข้อสอบ เฉลยคำตอบ และกระดาษคำตอบ เนื่องจากข้อสอบและเฉลยคำตอบมีข้อผิดพลาดและได้รับการท้วงติงว่าไม่เป็นไปตามหลักวิชาการซึ่งปรากฏในภายหลังว่ามีการยอมรับและปรับคะแนนในข้อผิดพลาดดังกล่าวแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อุทธรณ์แล้ว ยังจะแสดงให้เห็นถึงความถูกต้องและโปร่งใสในกระบวนการออกข้อสอบ และคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพของ สพฐ. อีกด้วย ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์จึงเปิดเผยได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ (สืบตำรวจโท ก. นาง ข. และนาง ค.)

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายกิตติ อธิวิทย์

กรรมการ

นายสุจิตต์ ประยูรหงษ์

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๒/๒๕๕๘

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ลาป่วย จึงมิได้ร่วมพิจารณาและลงนามในคำวินิจฉัย